

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Magyarországon tovább bővültek a nők lehetőségei

Tartalom

Bevezetés.....	2
Összehasonlító elemzés.....	3
Egészségügyi adatok.....	4
Oktatással összefüggő adatok.....	4
Munkaerőpiaccal összefüggő adatok.....	5
Gyermekvállalással összefüggő adatok.....	6
Közélettel összefüggő adatok.....	6
Anyák adómentessége.....	7
Összegzés.....	8

2026. március 8.

www.koppmariaintezet.hu

Bevezetés

Magyarországon a nők megbecsülése és támogatása kiemelt jelentőséggel bír, ezért számtalan intézkedés célzottan a nőket segíti. Évről évre a családtámogatások egyre szélesebb köre járul hozzá az édesanyák biztonságához és kiszámítható boldogulásához. Ugyanakkor a nők testi és lelki jóléte, életminőségének javítása nem korlátozódik kizárólag az édesanyák támogatására. Az elmúlt években számos olyan intézkedés született – például az egészségügy, a foglalkoztatáspolitikai vagy a nyugdíjrendszer területén –, amelyek valamennyi magyar nő számára lehetőséget teremtenek az életszínvonaluk emelésére és az életminőségük javítására. Az ellátások, szolgáltatások és támogatások biztosítása és bővítése azt a célt szolgálja, hogy a nők minél nagyobb biztonságban érezhessék magukat Magyarországon.¹

A KINCS 2021-ben elkészítette a Nők Lehetőségei Indexet², ami európai uniós összehasonlításban nyújt képet a nők által elérhető lehetőségekről a munka világában, az oktatásban, az egészségügyben, a közéletben és a családi szerepeikkel kapcsolatban. A rangsor összeállítása során a 2021-ben rendelkezésre álló legfrissebb adatokat vettük alapul, melyek mutatóként eltérő évekre (2018, 2019, 2020, 2021) vonatkoztak. Az uniós rangsor felállításának célja az volt, hogy a nőket és a férfiakat sokszor egymással is szembeállító, gender szemléletű indexekkel szemben egy olyan kimutatás készüljön, mely kizárólag a nőket érintő, a nőket előnyös helyzetbe hozó lehetőségekre fókuszál.

Ebben a rangsorban 2021-ben Magyarország az előkelő 2. helyezést érte el Finnországgal holtversenyben, az első helyezett Svédország után. Megvizsgálva és frissítve a 2021-es rangsor mutatóit, az tapasztalható, hogy az azóta eltelt időszakban európai összehasonlításban a magyar nők, édesanyák helyzete tovább javult.

Míg több európai országban nem történt változás vagy annak iránya negatív volt, addig Magyarországon a legtöbb esetben pozitív elmozdulás történt, azaz a magyar nők helyzete az elmúlt öt évben tovább javult az egészségügy, az oktatás, a munkaerőpiac és a

¹ Forrás: https://www.koppmariaintezet.hu/docs/20_intezkedes_noknek_nokert.pdf (Letöltés ideje: 2026.02.26.)

² Forrás: https://www.koppmariaintezet.hu/docs/Nok_lehetosegei_rangsor_az_EU-ban.pdf (Letöltés ideje: 2026.02.26.)

KINCS

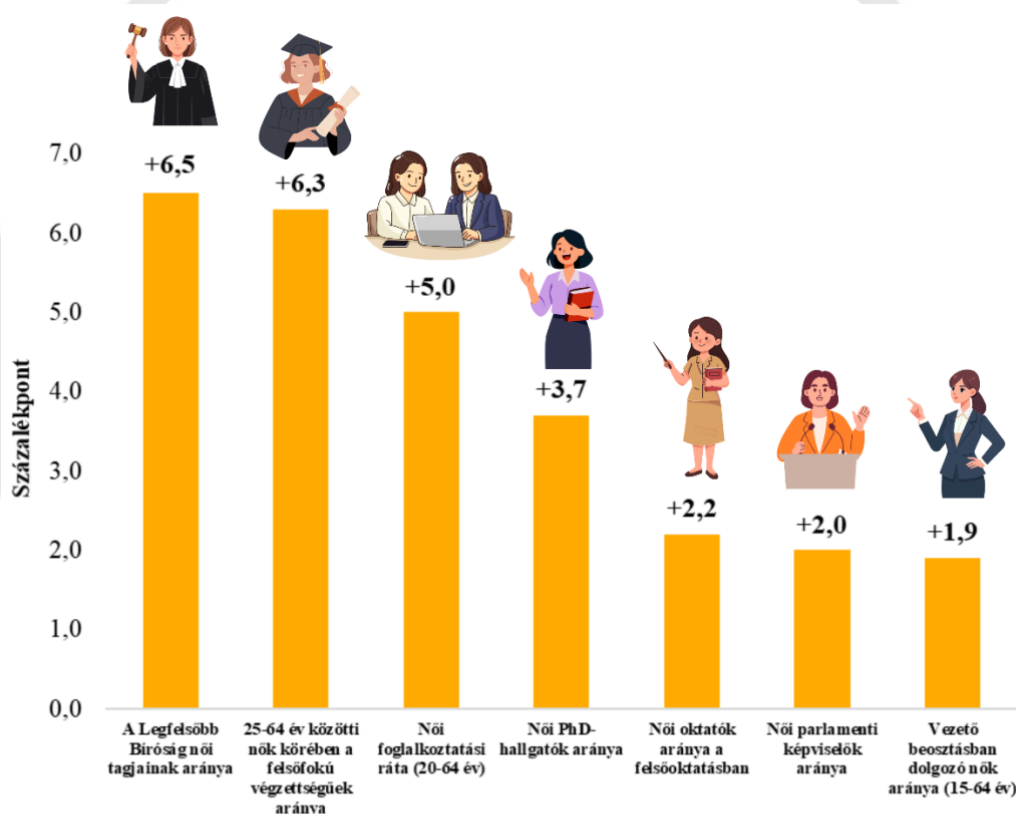
KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

családtámogatások területén. Ezek a pozitív irányú változások hozzájárultak a magyar nők lehetőségeinek további bővüléséhez.

Összehasonlító elemzés

A Nők Lehetőségei Rangsorban szereplő és az aktuális adatok összehasonlítása alapján többnyire pozitív tendenciák figyelhetők a magyar nők helyzetének változásában, amit a következő ábra is szemléltet.

Pozitív változások a nők helyzetében Magyarországon a 2021-es rangsorhoz képest

Forrás: Eurostat, EIGE, OECD
KINCS, saját szerkesztés

KINCS
KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

A különféle területeken bekövetkező változásokat érdemes részletesen is megvizsgálni, az adatok időbeli és országok közötti összehasonlításával, amiről a következő fejezetek adnak számot. Fontos kiemelni, hogy a 2021-es rangsor összeállítása során vizsgált adatok már

revideált formában állnak rendelkezésre, ezért az összehasonlító elemzés során a friss adatokat ezekhez viszonyítottuk.

Egészségügyi adatok

Magyarországon az Eurostat adatai alapján az elmúlt években az egészségi állapotot jellemző születéskor várható átlagos élettartam és a születéskor egészségesben várható átlagos élettartam is emelkedett. Az előbbi 2019-ben 79,7 év volt, 2024-re pedig 79,9 évre emelkedett.

Az utóbbi, a születéskor egészségesben várható átlagos élettartam ennél is jelentősebb mértékben javult, 2018-ban 61,8 év volt, míg 2023-ra 64,6 évre nőtt. Ez közel három évnyi növekedést jelent, így nemcsak a nők élettartama hosszabbodik, hanem az egészségesben eltöltött évek száma is emelkedik.

Az egészségesben eltöltött évek kapcsán a magyar nők átlagértéke (64,6) meghaladja az uniós átlagot (63,3), 18 tagországban a miénknél kevesebb, 8 országban pedig több egészségesben eltöltött évre számíthatnak a nők. A növekedés mértéke nálunk volt a hetedik legnagyobb.

Emellett uniós összehasonlításban érdemes kiemelni a védőnői hálózatot, amihez legfeljebb csak elemeiben hasonlító szolgáltatások érhetők el más országokban, de a magyar védőnői hálózathoz hasonló sehol másutt nincs Európában.

Oktatással összefüggő adatok

Az oktatás területén szintén pozitív változások történtek Magyarországon. Az Eurostat adatai alapján a 25–64 év közötti nők körében a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya ötödével nőtt, 2024-re 36,5%-ra emelkedett a korábbi 30,2%-ról. Ez több mint hat százalékpontos növekedést jelent, ami jól mutatja a nők egyre erősebb jelenlétét a felsőoktatásban.

Ezzel összhangban tovább nőtt a női oktatók aránya is a felsőoktatásban: míg korábban 41,1% volt ez az arány, 2024-re 43,3%-ra emelkedett. Különösen kedvező, hogy a női PhD-hallgatók aránya meghaladta az 50%-ot: a korábbi 47,4%-ról 51,1%-ra nőtt, ami azt jelzi, hogy a kutatói és tudományos pálya egyre nyitottabb a nők számára.

Az elmúlt időszakban az EU minden országában bővültek a nők képzési lehetőségei, de 20 százalékot meghaladó mértékű növekedés a felsőfokú végzettségű nők arányában Magyarországon kívül csak Lengyelországban, Horvátországban és Máltán volt tapasztalható. Összességében elmondható, hogy a felsőfokú végzettséget szerző friss diplomások között ma már az Unió valamennyi államában több a nő, hazánkban tízből hat friss diplomás nő, míg például Németországban minden második. Litvániában van a legtöbb női oktató az egyetemeken (56,2%), Cipruson pedig a PhD hallgatók közötti arányuk kimagasló (63%).

Munkaerőpiaccal összefüggő adatok

Magyarországon a munkaerőpiaci részvétel alakulása az elmúlt években szintén pozitív változást mutatott. Az Eurostat adatai alapján a 20–64 év közötti nők foglalkoztatási rátája 73,6%-ról 77,1%-ra emelkedett 2021-ről 2024-re (2019-2024 között +5 százalékponttal nőtt), és a növekedés mértéke meghaladta az EU-átlagát.

Hazánkban a foglalkoztatási szint emelkedésével párhuzamosan a 15-74 év közötti nők munkanélküliségi rátája is kis mértékben nőtt 2021 és 2024 között (4,2%-ról 4,4%-ra), de ez az érték még mindig jobb az uniós országok átlagánál (6,2%), amivel a legkisebb munkanélküliséggel jellemezhető országok közé tartozunk. Emellett javult a vezető pozícióban dolgozó nők aránya is: a 15–64 éves foglalkoztatottak körében ez az arány 39,4%-ról 41,3%-ra emelkedett.

2024-re a 20-64 év közötti nők foglalkoztatási rátája az EU tagállamok több, mint felében elérte vagy meghaladta a 75%-ot, egyedül Észtországban már elérte a 80%-ot is, amitől Magyarország csak kevéssé van elmaradva a 77,1%-os aránnyal. A munkanélküliségi ráta a nők körében hat tagállamban 4% alatti, tizennégy tagállamban (köztük Magyarországon is) 4-7% közötti és hét tagállamban 7% feletti. A legkisebb női munkanélküliség 2024-ben Csehországban és Máltán volt (3-3%), a legnagyobb pedig Görögországban (12,8%). A vezető beosztásban dolgozó nők (15-64 év) aránya a foglalkoztatottak között hat tagállam esetén mutat 40% feletti értéket, a legnagyobb arány Svédországban, Lettországon, Lengyelországban és Magyarországon, míg a legkisebb Olaszországban, Horvátországban és Cipruson látható.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

A nők munkaerőpiaci lehetőségei kapcsán Magyarország kivételes abból a szempontból, hogy nálunk léteznek kifejezetten nőket célzó adómentességek (40 év alatti kétgyermekes anyák szja-mentessége, három vagy többgyermekes anyák szja-mentessége, 30 év alatti anyák szja-mentessége), amelyek ebben a formában sehol máshol nem léteznek.

Gyermekvállalással összefüggő adatok

A MISSOC adatbázis alapján Magyarországon 2020-ban a csecsemőgondozási díj (CSED) az előző kereset 70%-át tette ki, 2025-re ez az arány 100%-ra emelkedett, ráadásul Magyarországon 2025. július 1-től az szja-mentességnek köszönhetően a gyermeket szülő anyák a 24. hétig járó csecsemőgondozási díjat már bruttó összegben kapják kézhez³, amire egyetlen másik EU tagállamban sem látunk példát. A magyar modellben a szülést követően az anyák több pénzt kapnak ahhoz képest, mint amikor még dolgoztak. Ugyanez egyetlen másik tagállamról sem mondható el, legfeljebb a korábbi fizetést kapják meg az édesanyák tizenkét tagállamban, de nem annál többet, ahogy ez nálunk megvalósul.

Unió összehasonlításban hazánk mellett Csehországban és Szlovákiában van lehetősége az anyáknak akár a gyermekük három éves koráig otthon maradni fizetett gyermekgondozási ellátás mellett. A legtöbb országban a szülési szabadság hossza legfeljebb 3-4 hónap (nálunk 6 hónap), és gyermekgondozásra fordítható időszak is csak öt tagállamban biztosított a gyermek két éves koráig, a V4 országokban pedig Lengyelország kivételével a gyermek három éves koráig.

Közélettel összefüggő adatok

A közélet és igazságszolgáltatás területén szintén pozitív változások történtek Magyarországon. Az OECD adatai alapján a női parlamenti képviselők aránya 12,6%-ról 14,6%-ra nőtt 2024-re. Emellett az EIGE adatai alapján a Legfelsőbb Bíróság női tagjainak aránya is jelentősen emelkedett: a korábbi 50,6%-ról 57,1%-ra nőtt 2025-re, ami már egyértelmű női többséget jelent.

³ <https://kormany.hu/hirek/julius-elsejetol-adomentes-lesz-a-csed-es-a-gyed> (Letöltés ideje: 2026.02.26.)

KINCSKOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Az Európai Unióban jelenleg a nemzeti parlamentekben sehol nem éri el a nők aránya az 50%-ot, egyedül Svédországban közelíti meg (46,7%). A törvényhozásban a tagállamok többségében, 15 államban kevesebb, mint egyharmados a női képviselők aránya. Az igazságszolgáltatásban a legfelsőbb bíróságok tagjai között csak 9 tagállamban 50%-nál nagyobb a női bírák aránya, köztük Magyarországon is.

Anyák adómentessége

Magyarországon az elmúlt időszakban olyan nagy jelentőségű változások történtek a nők helyzetének javítása érdekében, amelyeket nem lehet uniós összehasonlításban vizsgálni, mivel sehol másutt nincs példa arra a nagyszabású családi adócsökkentés programra, aminek középpontjában az édesanyák állnak.

2025-ben elindult Európa legnagyobb családi adócsökkentési programja, amely több lépésben valósul meg. 2026. január elsejétől további 50%-kal megemelkedett a családi adókedvezmény, ami azt jelenti, hogy a korábbi (2025. júliusi) 50%-os emeléssel együtt megduplázódott. A négygyermekes anyák után 2025. októberétől már a háromgyermekes édesanyákat is megilleti az élethosszig tartó személyi jövedelemadó-mentesség, ez 2026. január 1-jétől pedig már a 40 év alatti, kétgyermekes édesanyák is igénybe vehetik. A következő három évben, fokozatosan minden kétgyermekes édesanyára érvényes lesz az szja-mentesség, aminek eredményeképpen három éven belül egymillió édesanya válik adómentessé egész életére. A többgyermekes anyák mellett 2025. július 1-től minden kisgyermekes, azaz csed-en és gyed-en lévő anya, 2026. január 1-től pedig minden fiatal, 30 év alatti anya is menetsül az szja megfizetése alól, akkor is, ha egy gyermeke van.

Az új családi adócsökkentési program a nők szempontjából különösen kiemelten fontos eszköz, mivel közvetlenül érinti azokat az élethelyzeteket, ahol a családi és a munkaerőpiaci szerepek összehangolása a legnagyobb kihívást jelenti. Emellett az édesanyák személyi jövedelemadó mentessége jelentősen hozzájárul ahhoz is, hogy csökkenjen a nők és férfiak közötti, átlagosan

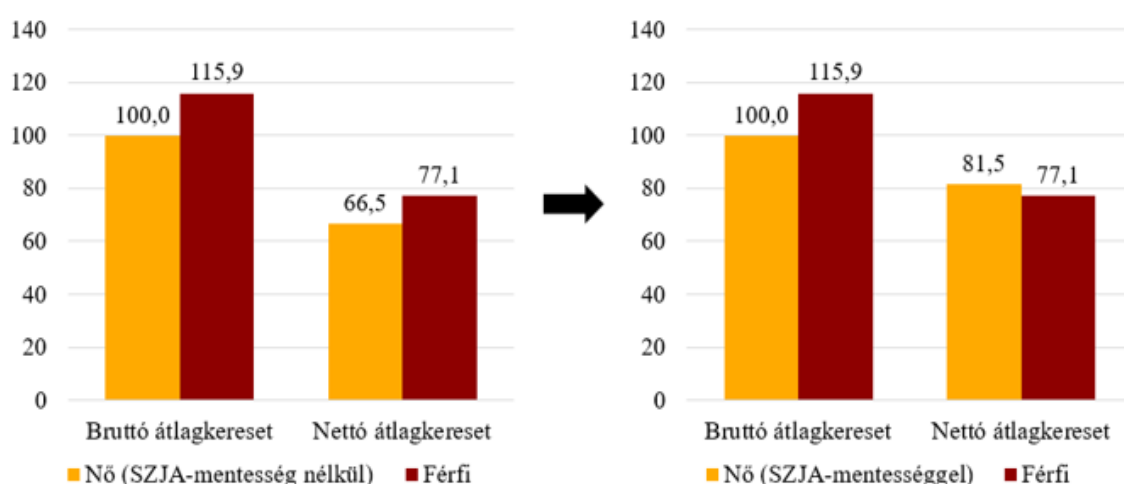

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

15,9 százalékos bérkülönbség, sőt az szja-mentesség hatására átforduljon a nők javára, amit jól szemléltet a következő ábra.⁴

Férfiak és nők átlagbére közötti változás az szja-mentesség hatására (ha a nők bruttó átlagkeresete 100 egység)

Forrás: KINCS, saját szerkesztés

Összegzés

Összességében elmondható, hogy a vizsgált mutatók és adatbázisok alapján Magyarországon az elmúlt években több területen is kézzelfogható és számszerűsíthető javulás történt a nők helyzetében, az általuk elérhető lehetőségek tekintetében, miközben az Európai Unió számos tagállamában több mutató tekintetében változatlan vagy inkább negatív irányú elmozdulás látható. Magyarország esetén különösen az egészségben eltöltött életevek növekedése, az oktatási és tudományos előmenetel erősödése, a foglalkoztatás bővülése, valamint a családtámogatások növelése, különösen az anyák adómentessége emelhető ki. Ezek a pozitív változások hosszabb távon hozzájárulhatnak a nemek közötti egyenlőtlenségek csökkenéséhez, a nők lehetőségeinek további jelentős bővüléséhez. Fontos eredménynek tekinthető, hogy az aktuális adatok alapján a 2021-es évhez hasonlóan Magyarország a frissített Nők Lehetőségei Rangsorban is az Európai Unió élmezőnyébe tartozik.

⁴

https://www.koppmariaintezet.hu/docs/Elindult_az_uj_csaladi_adocsokkentesi_program_elemzes%2020250701_vegl.pdf (Letöltés ideje: 02.26.)